

گزارش

مسعود حمیدی

دولت هم یارانه ۱۳۰ هزار میلیاردی واردات نهاده دامی می دهد هم با افزایش قیمت لبنیات این محصول را از سبد خانوار حذف می کندو هم تولید کننده را وادار به تعطیلی، شاید این دور باطل باید متوقف شود و نوع هزینه کرد یارانه ها تغییر یابد تا همه منتفع شوند.

به گزارش خراسان رضوی، درباره اهمیت مصرف لبنیات، به خصوص شیر متخصصان علوم تغذیه معتقد هستند که مصرف لبنیات علاوه بر این که تأثیر مستقیمی بر یوکی استخوان و رشد انسان دارد یکی از مهم ترین عوامل تقویت سیستم ایمنی بدن انسان است. طی چند سال اخیر و بعد از نوسانات قیمت شیر از ابتدای دهه ۹۰ و حذف سهمیه شیر مدار س، تقسیم بندی انواع شیر به کم چرب و پر چرب و کیسه های ۹۰۰ یا ۸۰۰ گرمی و افزایش قیمت ها باعث شد که شاهد سیر نزولی سرانه مصرف لبنیات در کشور باشیم که بر خی صاحب نظران مانند زهر ا عبد اللهی رئیس دفتر تغذیه و بهبود سلامت وزارت بهداشت معتقدند سرانه مصرف شیر در ایران یک پنجم کشور های غربی است و گرانی این محصول به این کاهش دامن می زند. نوسانات دو سال اخیر قیمت ارز تأثیر مستقیمی بر تأمین نهاده های دامی مورد نیاز گاوداری های صنعتی گذاشته و این نوسانات در قیمت تمام شده شیر خام مؤثر است. سال گذشته دولت قیمت هر کیلو شیر خام را ۲۹۰۰ تومان مصوب کرد اما کارخانجات تولید کننده محصولات لبنی معتقد بودند که شیر خام را تا ۳۵۰۰ تومان از دامدار خریداری می کنندو خروجی این وضعیت نوسانات شدیددر قیمت محصولات لبنی بوده است که تولید کننده معتقد بود که دولت تنها ۲۰ درصد نهاده مورد نیازش را تأمین می کند و قیمت ۲۹۰۰ تومان برای شیر خام به هیچ عنوان برای دامدار به صرفه نیست و از سویی دیگر کارخانه های لبنی معتقد بودند که شیر با ا قیمت های بالاتری تولید می کنند و در نهایت مصرف کننده و مردم هم تحت تأثیر شرایط سخت اقتصادی توان خرید محصولات متنوع لبنی را ندارند.

●**مصوبه جدید و افزایش قیمت شیر و لبنیات**
در چنین شرایطی ستاد تنظیم بازار کشور اوایل آذر (روز شنبه) قیمت هر کیلو شیر خام را ۴۵۰۰ تومان تصویب کرد تا قیمت این محصول نسبت به قیمت قبلی خود(۲۹۰۰ تومان) افزایش ۵۵ درصدی پیدا کند. همچنین قیمت هر کیسه نایلونی شیر کم چرب ۹۰۰ گرمی از ۴۰۰۰ تومان به ۵۴۰۰ تومان افزایش یافت. یعنی امروز کف قیمت شیر بر ای شهر وندان حداقل ۵۴۰۰ تومان است.

به رغم این که قیمت شیر خام در مصوبه جدید افزایش حداقل ۵۵ درصدی داشته اما رئیس هیئت مدیره اتحادیه دامداران و گاوداران صنعتی استان مدعی است که قیمت تمام شده هر کیلو شیر خام در شرایط فعلی ونحوه تأمین نهاده دامی از سوی دولت بیش از ۶۰۰۰ تومان است. کاظم رضایی در گفت و گو با خراسان رضوی تصریح می کند: قیمت نهاده ها امروز مانند طلا شده است مثلاً جو تولید داخل که ما دیروز چهار هزار

تومان خرید کردیم امروز در بازار پنج هزار تومان شده است.

●**شیر خام ۵۱۰۰ تومانی!**

وی می افزاید: قیمت «پایه» ۴۵۰۰ تومانی که دولت بابت هر کیلو شیر خام اعلام کرده بدون در نظر گرفتن چربی و در دامداری است که با اضافه شدن ضریب چربی و هزینه حمل و نقل به حدود ۵۱۰۰ تومان خواهد رسید اگر دولت ۱۰۰ درصد نهاده دامی را تأمین کند اما مشکل دامدار امروز نهاده ای است که پیدا نمی شود و روز یک قیمت متفاوت در بازار عرضه می شود.

رئیس هیئت مدیره اتحادیه دامداران و گاوداران صنعتی استان درباره تأثیر افزایش قیمت شیر خام بر مصرف کننده نهایی و سفره مردم می گوید: دولت در شرایط فعلی از جیب تولید کننده هزینه می کند و باید بدانیم اگر این شرایط تأمین نهاده ادامه داشته باشد در اسفند شرایط قیمت شیر و گوشت بدتر خواهد شد. امروز دامدار از جیب می خورد وقتی یک کامیون ۱۰ تن جو سال گذشته در نهایت ۱۷ میلیون تومان قیمت گذاری می شد و امروز به ۵۵ میلیون تومان رسیده که این علاوه بر قیمت هزینه های جانبی مانند دارو و کار گر، حمل و نقل و امثال آن است.

●**چند برابر شدن قیمت نهاده ها**

رضایی تصریح می کند: زمانی که دولت قیمت ۲۹۰۰ تومان را برای شیر خام مصوب کرد قیمت کلزادربازار چهار تا پنج هزار تومان بوده و امروز به حدود ۱۵ هزار تومان رسیده است. قیمت سیوس در بازار آزاد ۱۴۰۰ تومان بود و اکنون بیش از چهار هزار تومان است. یونجه ای که ما ۱۷۰۰ تومان خرید می کردیم امروز به ۴۳۰۰ تومان رسیده است. وضعیت فعلی گاوداری ها به گونه ای شده که به طور مثال یک رأس دام سنگین ر اسال گذشته ۲۷ میلیون تومان خریداری کرده است اما امروز به دلیل نبود نهاده همان دام ۱۹ میلیون تومان هم خریداری نمی شود یعنی ارزش دارایی منقول یک دامدار امسال نسبت به سال گذشته به رغم نرخ تورم و هزینه های تحمیل شده کاهش ۳۰ درصدی هم پیدا کرده و دامدار متضرر شده است.

●**شیر ارزان ترین محصول است!**

وی تأکید می کند: ما تولید کنندگان قیمت های کار شناسی شده را کاملاً می پذیریم، سود هم نمی خواهیم اما این قیمت های اعلام شده کار شناسی شده نیست. علاوه بر این باید بدانید که امروز شیر ارزان ترین محصول تولید در کشور است که از آب هم ارزان تر است. قیمت تمام محصولات چند برابر شده اما قیمت شیر که

یک غذای کامل است با وجود تمام هزینه های تحمیل شده ارزان مانده است.

●**کارخانجات لبنی هم ناراضی**

دبیر اتحادیه تولید کنندگان و صادر کنندگان صنایع لبنی استان اما ادعای دیگری را مطرح می کند. مهدی هدایتی نیادر گفت و گو با خراسان رضوی خاطر نشان می کند: قیمت محصولات لبنی که دولت در ستاد تنظیم بازار اعلام کرده بر اساس قیمت شیر خام «۴۱۵۰ تومان» است. در واقع در جلسه ستاد ابتدا قیمت شیر خام را ۴۱۵۰ تومان مصوب می کنند و بعد بر اساس آن قیمت محصولات لبنی را هم تصویب می کنند اما بعد از تجمع دامداران و اعتراض آن ها اصلاحیه ای به قیمت شیر خام می زنند و آن را به ۴۵۰۰ تومان می رسانند اما قیمت محصولات لبنی را تغییر نمی دهند. البته همین قیمت مصوب هم معلوم نیست رعایت شود و دامداران شیر خام را با قیمت ۴۵۰۰ تومان به کارخانه ها بفروشند. وی درباره قیمت محصولات لبنی و تغییر قیمت آن ها نیز می گوید: به جز شیر که یک محصول روزانه است و قیمت مصوب بلافاصله در کارخانه های لبنی اجرایی خواهد شد برای دیگر محصولات مانند پنیر قیمت جدید کمی زمان می برد و بعد از فروش محصولاتی که بر اساس شیر خام قیمت قبل تولید شده اند قیمت های جدید اعمال خواهد شد. البته باید توجه داشت به جز ۱۰ محصول پر مصرف و با مشخصات ذکر شده در مصوبه ستاد تنظیم بازار دیگر محصولات لبنی مانند ماست و شیرهای طعم دار و غنی شده قیمتشان متفاوت خواهد بود و به میزان در صد افزایش قیمت شیر خام افزایش قیمت خواهند داشت.

●**سرانه مصرف کاهش و صادرات افزایش**

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان گریزی به آمار و ارقام می زند تا ثابت کند که تولید کننده در شرایط فعلی مانند مصرف متضرر است. محمدرضا اورانی در گفت و گو با خراسان رضوی تصریح می کند: مصوبه ستاد تنظیم بازار لازم الاجراست اما بنده آن را قبول ندارم. زیرا اگر بخواهیم قیمت تمام شده هر کیلو شیر را در شرایط فعلی در صورت تأمین «۱۰۰ درصدی» نهاده دامی از سوی دولت بر آورد کنیم ۴۲۰۰ تومان خواهد بود که اگر ۱۰ درصد سود تولید را به آن اضافه کنیم ۴۶۰۰ تومان خواهد بود. وی می افزاید: در صورتی که دولت تنها ۵۰ درصد نهاده دامی مورد نیاز دامدار را تأمین کند قیمت تمام شده هر کیلو شیر خام ۵۲۰۰ تومان خواهد بود و اگر ۱۰ درصد سود تولید کننده را به این قیمت اضافه کنیم قیمت هر کیلو شیر خام ۵۷۰۰ تومان خواهد بود و وضعیتی که هم اکنون وجود دارد و دولت کمتر از ۵۰ درصد نهاده مورد نیاز را تأمین می کند اما اگر ۱۰۰ درصد نهاده دامی

کارشناسان هشدار دادند با وضعیت فعلی تأمین نهاده ، فراورده های دامی در ماه های آینده باز هم افزایش قیمت خواهند داشت

زمستان سیاه لبنیات در راه است؟

مورد نیاز دامدار به صورت غیر دولتی تأمین شود قیمت تمام شده هر کیلو شیر خام ۷۳۶۵ تومان خواهد بود. یعنی دولت قیمتی را برای شیر خام تعیین کرد که باید ۱۰۰ درصد نهاده را تأمین کند اما کمتر از ۵۰ درصد را تأمین می کند.

●**چرا باید نهاده و شیر آزاد شود؟**

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان درباره تأثیر افزایش قیمت بر کاهش سرانه مصرف شیر نیز می گوید: موضوع قدرت خرید مردم مبحث دیگری است ما واقعیت های تولید را باز گو می کنیم. ما پیشنهاد دادیم که واردات نهاده آزاد شود. زیرا در درجه اول یک رقابت سالم بین تولید کننده ها شکل خواهد گرفت دوم این که از این وضعیت موجود جلوگیری خواهد شد یعنی مثلاً اعلام کنند که سهمیه تازه خوری شیر در خراسان رضوی ۳۰۰ تن است و بنده متولی این میزان شیر را به نرخ آزاد ۷۳۶۵ تومان از گاودار خریداری می کنم و با قیمت مصوب ۴۵۰۰ تومان در مراکزی که ستاد تنظیم بازار استان مشخص کرده توزیع خواهیم کرد. در نتیجه هم چرخه معیوب فعلی کنار خواهد رفت و هم تولید کنندگان برای فروش شیر خود رقابت خواهند کرد تا قیمت پایین تری را برای شیر خود تعیین کنند.

●**کشتار گاوشیرده و خطر نبود شیر**

اورانی اشاره ای به وضعیت کشتار گاو ماده شیرده در استان می کند و می گوید: طبق آمار ما در فروردین ۱۲۲۶ رأس، در اردیبهشت ۱۵۷۸ رأس، در خرداد ۱۶۳۹ رأس، در تیر ۲۳۱۸ رأس، در مرداد ۲۶۰۶ رأس، در شهریور ۳۰۶۴ رأس، در مهر ۳۵۷۲ رأس و در آبان ۳۷۱۵ رأس گاو ماده شیر ی راهی کشتار گاه ها شده اند و روند افزایشی همچنان ادامه خواهد داشت. دامدار یک ماه یا در نهایت یک فصل ضرر را متحمل می شود و بعد از آن اقدام به کشتار دام خود می کند و اگر این روند ادامه داشته باشد شاید تا چهار ماه دیگر اصلاً تولید شیر ی وجود نداشته باشد که بخواهیم به قیمت آن معترض باشیم. وی می افزاید: بنابراین اگر قدرت خرید مردم پایین است دولت باید فکر دیگری برای آن بکند و نمی تواند تولید و تولید کننده را سر کوب کند تا قیمت ها را برای مصرف کننده کمی متعادل نگه دارد.

●**سهم مردم از یارانه ۱۳۰ هزار میلیاردی نهاده دامی**

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان گریزی به مبحث واردات نهاده دامی در کشور می زند

و می گوید: سالیانه حدود شش میلیارد دلار نهاده دامی با ارز ۴۲۰۰ تومانی وارد کشور می شود و اگر بخواهیم ما به التفاوت قیمت ارز دولتی را با ارز آزاد محاسبه کنیم خواهیم دید که دولت سالیانه حدود ۱۳۰ هزار میلیارد تومان یارانه واردات نهاده دامی می دهد این رقم به حدی بزرگ است که دولت به راحتی می تواند آن را به صورت بن خرید «مواد پروتئینی» به سرپرستان خانوار ها بدهد. حتی دولت می تواند بخشی از این اعتبار را برای بهبود باز دهی تولید در حوزه تولیدات کشاورزی هزینه کند که در نهایت تأثیر آن بر قیمت نهایی تولیدات و به نفع مصرف کننده خواهد بود.

●**جایگاه لبنیات در سلامت**

دکتر مجید غیور فوق تخصص علوم تغذیه دانشگاه علوم پزشکی مشهد درباره تأثیرات منفی کاهش سرانه مصرف شیر می گوید: مصرف لبنیات ارتباط مستقیمی با سلامت دارد و کاهش سرانه مصرف لبنیات هزینه های متعاقب فراوانی را بر جامعه تحمیل خواهد کرد. باید توجه داشته باشیم افزایش مصرف شیر در خانواده باعث کاهش مصرف نوشیدنی های ناسالم هم خواهد شد و اگر شیر گران باشد این اتفاق بر عکس می شود. افزایش مصرف شیر حتی باعث کاهش شیوع چاقی می شود. علاوه بر این مصرف لبنیات منجر به تقویت سیستم ایمنی بدن به خصوص در شرایط کنونی و در برابر شیوع ویروس کرونا خواهد بود.

●**چه باید کرد؟**

گزاره های مطرح شده در این گزارش به خودی خود بیانگر نا کارآمد بودن سیستم ونحوه مدیریت دولت بر سبد کالاهای اساسی خانوار است. اگر چه کاهش سرانه مصرف شیر در کشور از ابتدای دهه ۹۰ و با حذف یارانه این محصول کلید خورد اما طی چند سال اخیر نوسانات شدید قیمت ارز و تفاوت و سوسه انگیز قیمت ارز دولتی با ارز آزاد جولانگاهی برای سوء استفاده گران شده است. دولت سالیانه حدود ۱۲۰ هزار میلیارد تومان یارانه برای واردات نهاده دامی هزینه می کند اما به طور دقیق مشخص نیست چه کسانی از این یارانه بهره می برند زیرا تولید کننده ناراضی است و حتی حاضر است دام مولد و شیرده خود را کشتار کند که بیش از این متضرر نشود، دولت هر چند ماه یک بار قیمت شیر خام را افزایش می دهد اما این افزایش قیمت تنها فشار بر مصرف کننده را مضاعف می کند ولی تولید کننده همچنان ناراضی است. اگر جمعیت کشور را ۸۰ میلیون نفر در نظر بگیریم که ۶۰ میلیون نفر از این جمعیت نیاز مند حمایت های یارانه ای هستند با تخصیص ۱۳۰ هزار میلیارد تومان به این جمعیت، دولت قادر خواهد بود به ۶۰ میلیون ایرانی ماهیانه ۱۸۰ هزار تومان یارانه یابن «مواد پروتئینی» بدهد. بنابراین شاید لازم است دولت یا در نحوه و ساختار تهیه و توزیع نهاده دامی تجدید نظر جدی کند یا یارانه هایی را از تولید کننده بگیرد و به مصرف کننده بدهد زیرا، توزیع و نظارت نهاده دامی دودی است که به چشم مصرف کننده و تولید کننده می رود و این دور باطل تنها جولانگاهی برای رانت خواران و دلالان سفره مردم خواهد بود.

یک سال گذشت، وعده گازرسانی به ۱۱ روستای بردسکن عملی نشد!

رئیس بهره برداری شرکت گاز استان: به دلیل بالا رفتن قیمت اقلام مورد نیاز در اجرای شبکه، بهار سال آینده پروژه به بهره برداری می رسد

مراسم کلنگ زنی گازرسانی به ۱۱ روستای بردسکن در هفته دولت سال گذشته

باشند. وی مطرح کرد: خوشبختانه خراسان رضوی اولین استان سبز در کشور است که ۱۰۰ درصد نقاط شهری و بیش از ۹۵ درصد روستاهای آن به شبکه گازرسانی متصل شده است. رئیس بهره برداری شرکت گاز خراسان رضوی بیان کرد: روستاهای بالای ۲۰ خانوار استان در ردیف پروژه های گازرسانی قرار گرفته اند ولی متأسفانه افزایش دوبرابر سرانه گازرسانی به ازای هر خانوار ۶ میلیون به ۱۲ میلیون تومان هزینه ها را افزایش داده است که امید است سال آینده این مهم اجرایی شود.

و فرار سیدن فصل سرما، همچنان از نعمت گازی بی بهره اند.

●**پیشرفت پروژه بالای ۷۰ درصد است**

محمدی دهیار روستای شمس آباد از توابع بخش مرکزی بردسکن ضمن تشکر از پیگیری های مسئولان شهرستان در اجرای پروژه گازرسانی به منطقه کوهپایه گفت: پیشرفت فیزیکی پروژه بالای ۷۰ درصد است و در برخی از روستاها شبکه داخل روستاها اجرا شده و در حال نصب علمک است ولی همچنان مردم از گاز برخوردار نیستند. وی از مسئولان شرکت گاز خواست با توجه به این که منطقه کوهپایه بردسکن منطقه سردسیری است و مردم باید با نفت یا کرسی های آتشی منازل خود را گرم کنند، متولیان امر به وعده خود عمل کنند تا مردم در مستان امسال از نعمت گاز برخوردار شوند. همچنین محمد طاهری بخشدار مرکزی بردسکن گفت: پروژه گازرسانی به منطقه کوهپایه بردسکن در حال انجام است اما به دلیل گرانی هایی که در خرید تجهیزات اجرای خط انتقال به وجود آمد، این پروژه با تاخیر مواجه شد و طبق قول مسئولان شرکت گاز در اوایل سال آینده این پروژه تکمیل می شود و به بهره برداری می رسد.

معاون امور برنامه ریزی و عمرانی فرماندار بردسکن نیز گفت: در حوزه گازرسانی سه شهر بردسکن، انابد و شهرآباد از نعمت گاز برخوردار هستند و ۱۰۰ درصد روستاهای بخش شهرآباد به شبکه گاز متصل اند. مهندس سیدمهدی عصمتی مقدم با بیان این که ۳۸ روستای شهرستان بردسکن دارای گاز هستند، افزود: شهرستان بردسکن بیش از ۱۵ هزار مشترک گاز دارد و در مجموع بیش از ۸۰ درصد جمعیت روستایی